

СЕКЦІЯ 2 ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Круць Юлія Олександрівна

(наук. керівник – д-р філол. наук, професор Лукаш Г. П.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ДИКТОФОНИ ТА ТРАНСКРАЙБЕРИ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Сьогодні величезне значення надається різній інформації, зокрема і голосовій. Виникає проблема в зручних способах зберігання цієї інформації. Для цього застосовують різні звукозаписні пристрої. Принцип побудови цих пристроїв різний – від запису на восковий носій першого фонографа, до перетворення звукової інформації в цифровий код, із подальшим її зберіганням у вигляді цифрових кодів. Найзручнішим засобом зберігання звукової інформації є диктофон – пристрій, що записує або відтворює усне мовлення для подальшого прослуховування і транскрибування.

Історія диктофонів почалася ще в 1877 р., коли Т. Едісон винайшов фонограф. Потім цей пристрій перейменували на грамофон. І цей винахід цілком можна назвати першим диктофоном. У секретарській політиці диктофони стали використовувати з 1904 р. Вони застосовуються дотепер. Назва приладу – це назва фірми Dictaphone – дочірнього підприємства знаменитої компанії Columbia. Сьогодні відкриті цілі диктофон-машинні бюро з використанням стаціонарних диктофонів, тому що витрати праці на складання документа з проміжним диктуванням тексту на диктофон у три-чотири рази менші ніж при рукописній підготовці і подальшому друку з чернеток. Перші диктофони могли записувати до 45 хвилин на стандартну касету. Серед оригінальних розробок тих часів визнається касетний диктофон від «Panasonic», що може записати 6–8 годин безперервного звуку.

Кінець 1990-х рр. відзначається появою цифрових диктофонів. На такі диктофони звук записувався десятки годин. Першими, які користувалися визнанням, були диктофони «Edic-mini». Ці диктофони мали маленькі розміри, хорошу чутливість і тривалий час роботи. Вони легко випередили інших своєю якістю.

Сучасний цифровий диктофон став незамінним для тих, хто постійно працює з великими обсягами інформації. Наприклад: журналісти, студенти та викладачі, вчені, працівники правоохоронних органів і адвокати, письменники або ж поети часто використовують диктофон у своїй роботі. Мініатюрний диктофон звільняє від потреби постійно носити з собою блокнот і ручку. Він може стати не тільки сховищем, а й свідком або захисником перед іншими людьми, оскільки одне із застосувань мікроскопічного диктофону – фіксація доказів.

Поява диктофонів спричинила виникнення нової професії для фрілансерів – розшифровка аудіозаписів у текст, що називається «транскрайбер». Вона вимагає хорошого слуху, терпіння, грамотності, посидючості та високої швидкості друку.

Найчастіше розшифровці підлягають аудіозаписи різноманітних конференцій, тренінгів, засідань або ж «круглих столів». Зараз багато інформації подається через відео на особистих ютуб-каналах, на конференціях та онлайн-курсах. Але в інтернеті головне все ж таки текст.

Щоб бути «швидкісним» транскрайбером (розшифровувачем звуку в текст), потрібно володіти не тільки механічною технікою набору знаків, не тільки розвивати моторику пальців. Важливо вміти зосередитися на процесі, не розпорошувати свою увагу, працюючи в навушниках, а також добре володіти програмою, в якій працює транскрайбер. Але найголовніше – розвивати свою пам'ять. У роботі на комп'ютері необхідно запам'ятовувати комбінації гарячих клавіш, запам'ятовувати вірші чи прозу дослівно. Також важливо вміти запам'ятовувати те, що в аудіо, набирати те, що вдалося запам'ятати і при цьому, не зупиняючись, вже починати запам'ятовувати те, про що йдеться в наступній репліці. Для цього радять розвивати свої здібності тренуваннями мозку [3]. Наприклад, тренуватися писати двома руками – лівою та правою (по черзі та одночасно), писати кульковою ручкою те, що чуєш у зовнішньому світі (слова

пісні, наприклад, а при цьому промовляти вивчений вірш). Подібні навички стануть у нагоді не тільки в транскрибації, а й взагалі, в житті.

Програмістами створені програми, здатні якщо не переводити ідеально аудіо в текст, хоча б значно спростувати це завдання. Розглянемо найкращі з них. Зокрема, Express Scribe дає змогу завантажити аудіофайл, прослуховувати його на зручній швидкості та одночасно набирати текст у власному текстовому редакторі. Свій редактор програми не вмє перевіряти правопис, але програма інтегрується із Microsoft Word. Є підтримка гарячих клавіш, що дозволяє швидко перемикається між операціями, не торкаючись миші.

LossPlay – на вигляд звичайний аудіоплеєр, як Winamp або AIMP, але створювався він із залученням професійних транскрибаторів і скерований саме для розшифровки аудіо в текст. Підтримка гарячих клавіш та глибока інтеграція з Word допомагає спростити складний процес перекладу аудіофайлу в текст.

Voco – професійна програма для Windows, яка дозволяє перетворювати начитаний текст на готовий текстовий документ. Версії Voco.Professional і Voco. Enterprise дають змогу перетворювати на текст вже готові аудіофайли.

Отже, цей винахід і наразі допомагає людям за потреби швидко фіксувати інформацію для подальшого її використання. Професій, для яких диктофон є необхідним пристроєм, – безліч. Це і журналісти, телевізійники, кореспонденти, органи охорони правопорядку. Є багато цікавих прикладів, як застосовують диктофони зоологи для вивчення поведінки тварин. Отже, диктофон стане у нагоді на нараді, він потрібен там, де інформації багато, звучить вона довго, і все запам'ятати або законспектувати неможливо.

Список використаних джерел

1. Користування диктофоном у повсякденному житті. URL: (<https://www.ar25.org/article/korystuvannya-dyktofonom-u-povsyakdennomu-zhytti.html>)
2. Поняття «Транскрайбер». URL: <https://jak.koshachek.com/articles/hto-takij-transkrajber-domashnij-biznes-v-internet.html>.
3. Як стати транскрайбером. URL: https://vol88.blogspot.com/2020/06/blog-post_14.html

Комаров Богдан Русланович

*(наук. керівник – канд. пед. наук, старший викладач Яворська Т. М.)
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

За останні десятиліття можна простежити, наскільки швидко розвиваються та використовуються інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) у різних сферах людської діяльності, що забезпечує поширення інформаційних потоків у суспільстві й утворення глобального інформаційного простору. Сьогодні важко знайти сферу життєдіяльності, де не використовуються ІКТ, заклади дошкільної освіти не стали винятками. Інформатизація дошкільної освіти зумовлена вимогами сучасного інформаційного розвитку суспільства, яке потребує, щоб особистість була компетентною в багатьох сферах, здатна до самореалізації та саморозвитку в умовах, які постійно змінюються.

Розвиток суспільства, науки і техніки ставить систему дошкільної освіти перед необхідністю використовувати нові засоби навчання, тому що дошкільний вік дитини – найбільш сприятливий для розвитку її творчого потенціалу та пізнавальної активності, а якісна дошкільна